

ABONAMENTUL

Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 .
Pe o lună . 2 .

Nral de Duminecă

Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și
America . . 10 Cor.

Num. de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și ADMINISTRAȚIA:
Deák Ferenc-utca 20,

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se ina-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Propunerea d-lui Rădulescu-Motru.

Zilele trecute dl C. Rădulescu-Motru, prof. de psihologie și filozofie la universitatea din București a făcut în Budapesta, în fața unui public românesc, o propunere asupra căreia merită să ne oprim. Iată după »Lupta« textul propunerii dlui Motru:

»Declar că ajungând acasă am să intervin pentru a se face schimb de profesori între universitățile din Ungaria și România precum se face și între alte state culte. Noi primim cu drag pe profesorii unguri în țara noastră. Ei să vorbească franțuzește ori în limba germană și noi de-a semenea«.

În Budapesta, între români cel puțin, propunerea dlui Rădulescu Motru pare a fi făcut o impresie excelentă, judecând chiar după comentariul »Luptei« care o numește »demonstrare de un bărbat de știință«.

Nu cercetăm care va fi sau ar fi impresia printre ungurii din Budapesta, ceva mai reci și mai conștienți de situația politică decât concetățenii lor români, dacă ar afla de propunerea dlui Rădulescu-Motru. Dar ne întrebăm, ce putem să zicem noi, ceilalți români cari nu locuim în Budapesta și vedem prin urmare lucrurile altfel decât românii și ziarele românești de-acolo.

La cea dintâi vedere, propunerea pare într'adevăr »demonstrare de un bărbat de știință«.

Știința e un bun comun al tuturor popoarelor și cuceririle științei, ale cercetători-

lor științei adevărate, însetați numai după un singur ideal, adevărul, aparțin omenirii întregi. Adevărurile ce se descopăr în laboratoarele din America sau Australia au valoare veșnică și generală și sunt primite deopotrivă la Stockholm sau la București.

Dar cum se transmit adevărurile dela Melbourne sau San-Francisco la București? Este nevoie ca profesori din Melbourne să vie la București, aducând noile adevăruri sau vice-versa? Știința modernă are mijloace mult mai simple. Literatura de specialitate, cărți și reviste îndeplinesc munca de contact și de transmisiune între cultivatorii aceluiaș ram de știință. Profesorii universitari sunt de obicei oameni cari au studiat la marile universități ale apusului luminat, în Germania, Franța, Italia sau Anglia, universități cari prin bogăția lor de cursuri și catedre, prin o vastă organizare cuprinzătoare a tuturor materiilor de cercetări sunt adevărate emporii ale științei, concentrând și distribuind adevărurile ei, mijlocind schimbul de idei între țările civilizate.

Schimbul de profesori este deci cel din urmă în rândul mijloacelor pentru stabilirea unui contact între știința feluritelor țări civilizate și este întrebuintat în măsură foarte mică.

Credem însă a fi găcit pilda pe care dl Rădulescu-Motru va fi dorit să-o imităm. Acum sunt vre-o doi ani el a fost inaugurat între Statele Unite și Germania ca un mijloc de a stabili o legătură între munca științifică a lumii vechi și a lumii nouă. În realitate însă el este un mijloc de-a da

expresie relațiilor amicale dintre cele două țări și de-a strânge legăturile de simpatie politică între ele.

Cari sunt legăturile de simpatie politică, cari sunt relațiile amicale dintre România și Ungaria? S'a gândit d-nul Rădulescu-Motru la aceasta, când a făcut declarația d-sale? Nu s'a gândit că în împrejurările actuale propunerea d-sale sună ca o ironie amară care poate să trezească orice, numai însuflețire nu între noi? Trebuie să ne mirăm într'adevăr cum un profesor al universității din București, un savant cu nume bun, autorul minunatei analize filozofice a politicii românești de peste munți: »Cultura română și politicianismul« nu vede că nici o împrejurare, dar nici-una, nu este prielnică și toate sunt potrivnice unei asemenea manifestații de simpatie între unguri și români.

Să mai arătăm încă odată și pe larg, cari anume sunt aceste »imprejurări neprielnice?« Să mai cităm poate cifrele sinistre ale »Calvarului« nostru, să mai înșirăm toate plânsorile poveștii noastre de suferinți de sute de ani, tot atâtea legături cari ne unesc într'un mod dureros de strâns de poporul unguresc? Dar știm că ar fi de prisos și știm că am aduce dlui Rădulescu-Motru o jignire dacă am presupune că nu le cunoaște.

Se poate însă că dsa s'a gândit la altceva: la folosul ce ar putea să rezulte pentru știința celor două popoare, deși, cum am spus, schimbul de profesori este cel din urmă în rândul mijloacelor ce pot sluji a-

FOIȚA ZIARULUI »TRIBUNA«.

Din valorile vieții.

De Ioan Slavici.
(Urmare și fine).

IX.

Bucur eră în anul al douăzeci și șaselea, om tiner încă, copil aprospe, dar cunoștea viața omenescă până'n cele mai ascunse amănunte ale ei.

Căia vreme a stat sub farmecul ochilor limpezi ai Bucurei, el s'a liniștit și avea din când în când chiar și clipa de »mbărbătare«.

»Să nu-l dea Dumnezeu omului câte poate să rabde«, îl zicea adeseori Bucura, și sufletul lui se mai înviora.

Când se afla însă singur și când umbra prin lume, iar se via'n sufletul lui întrebarea,

»Cine ești tu și care ți-e rostul?« și un fel de groază-l cuprindea când se gândea, că foarte multe mai pot să fie zilele vieții lui.

Văzând goana nemiloasă a vieții, mereu eră stăpânit de simțământul, că nu e nimic de capul lui și că oamenii toți împreună sunt o ființă uriașă, care se schimbă mereu mistuindu-se în sa-și pe sine. E o tainică și despururea ne-nțeleasă legătură între om și om și fiecare trebuie vrând, nevrând, să-și potrivească viața cu lumea, în care trăiește. Strămătorat, cuprins, nevolt ori adimenit, el gândește și face numai ceace rezultă din împrejurările, în care i-se desfășură viața, și din pornirile oamenilor, cu care și-o petrece.

»Ori, — își zicea, — cu totul alta ar fi fost viața mea, dacă n'ași fi fost osândit s'o petrec aici, urde fiecare folosul său îl caută, plăcerea sa o vâneză, nimeni nu are milă, toate te ispitesc și nimic nu te ajută să te stăpânești pe tine însuși, ba ești luat adese-ori în bătăle de joc, dacă nu știi ori nu vrei să te folosești de împrejurări ori de neajunsurile altora«.

În asemenea lume el nu mai putea să trăiască. Nici nu putea însă se plece din ea: trebuia neapărat s'o mai vadă odată pe Zoe și să se uite'n ochii omului, care a sifșiat întregă țărătură a vieții lui. Și dacă!? Ce-o fi să fie!

Când se uită însă în ochii Bucurei și când vedea zîmbetul lui Gheorghe, îl secua de-o dată toate puterile.

După noue zile de sbuciumări a plecat fără ca să mai fi văzut pe Zoe și fără ca să fi dat ochii cu el, de nu fără de gândul ascuns de a se întoarce dupăce Gheorghe și Bucura vor fi plecat dela București.

Ar fi fost o mișcare fără de seamă să lase nepedepsită o faptă atât de monstruoasă și tot mai mult eră cuprins de simțământul, ca acesta e rostul lui în lume.

În timpul călătoriei lui spre Constanținopol și de acolo înainte simțământul acesta a ajuns la deplină covârșire.

Nicăiri în lumea aceasta nu se poate găsi adunătură ca pe corăbiile din Marea Neagră și din partea orientală a mării Mediterane, levantini, greci, bulgari și albanezi, care-și petrec viața aici, aici mâine colo, oameni, cari omoară ori pun foc cu un fel de fâie, foarte mulți trecuți prin temnițe, toți pătrunși de gândul, ca răzburarea e da-

torie sfântă și că făcătorul de rale e unealta, prin care Dumnezeu ceartă pe cei vinovați, — azi pe tine și mâine pe mine, — pe fiecare la rândul lui.

Ce mai căută el în sfântul Munte!?

Mai putea oare să găsească acolo scăpare și liniște când prin ascuns urzică mereu planuri, cum are să se întoarcă și se săvârșească fapta în talan, pentruca Gheorghe, Bucura și copilul lui să nu aște născodă!? —

Părintele Agaton, care din lume fugise și știă, ce-l aduce pe oameni în sfântul Munte, nu l-a mai ispitit, ci l-a primit cu toată dragostea.

»Să te mărturisești, fiule, — îi zise și l duse la părintele Serafim, om trecut acum de nouăzeci de ani. — Să te mărturisești, căci mărturisirea ușurează sufletul.

Să se mărturisească!?

Cum are însă s'o facă!?

E fără îndoială o ușurare să-i faci unei rude, unui prieten, — ba fie chiar și unui om străin împărășire despre durerile vieții tale, dar e o margine peste care nu treci.

S'a mărturisit Bucur, dar mărturisirea lui nu eră creștinească, făcută cu vîna îngrijare a credincioșului, care nu se îndoiește, că Dumnezeu le știe toate și fără ca tu să le fi mărturisit și vrea mărturisirea numai drept dovadă de căință deplină. N'a mărturisit Bucur tot ceace avea pe sufletul lui, nu tot ceace a făcut și nu mai ales ceace mai aveă de gând să facă.

Știa că părintele Serafim îl va sfătui să nu facă și să va da știința că-l abată din calea păcătului, iar aceasta n'o volă.

ceastă țintă. Nu voim să insistăm aici asupra întrebării pentru ce România ar simți nevoia acestui schimb de profesori tocmai cu Ungaria, când încă nu a ajuns să-l aibă cu alte state ale apusului luminat. Să presupunem că România ar fi primit tot ce poate primi dela știința apusului.

Crede însă dl Motru în mod serios că știința românească ar putea folosi ceva dela cea ungurească? Ei bine, dacă nu a știut poate, căci necunoașterea limbii ungurești îl împiedică, îi vom spune noi. Cultura ungurească este, mai ales în cei din urmă vre-o 20—30 de ani, o creațiune hibridă și fără caracter propriu unguresc al evreilor, nemților și celorlalte națiuni contopite între unguri. Tocmai din pricina asta ea n'a dat nimic de seamă, nimic demn de studiat, nici un element de fermentațiune și îmbogățire a celorlalte culturi europene. Știința ungurească în partea ei covârșitoare e o copie palidă și slugarnică a științei germane și merge cu imitația ei adesea până la plagiat (cum e cazul fostului rector Heinrich Gusztáv, neamț de origină, demascat pentru plagiate nenumărate).

Și cine sunt cultivatorii culturii și științei ungurești? Un mare număr de profesori unguri și-au făcut studiile în — Ungaria fără a fi ieșit în străinătate. Prin firea lui neasimilabilă, ungurul nu iubește culturile străine, de cari se izolează și ale cărei produse caracteristice le izgonește din țară (ca revistele »Jugend« și »Simplicissimus«) și nu are darul de-a-și însuși limbile străine. Punem un rămășag că între profesorii din Budapesta sunt mai puțini cari ar ști să ție un curs franțuzește sau nemțeste decât profesorii bucureșteni cari nu ar ști să facă asta.

Și să mai vorbim de șovinismul profesorilor unguri? Oameni ca Apáthy din Cluj, Herczeg Mihály, președintele societății de maghiarizare »Országos Magyar Szövetség« Kmety și Nagy Ferencz deputați în camera care terorizează pe deputații români, sunt

nume cunoscute de toți românii dacă nu dincolo cel puțin dincoace de munți.

Dar isprăvim cu raționamentul acesta. Dnul Rădulescu-Motru e un savant, care merită tot respectul nostru și este departe de noi gândul de-a-i aduce o jignire, dacă totuși trebuie să constatăm că a făcut o propunere inoportună.

Ne amintim însă de propunerea altui profesor din București, care ce-i drept nu a găsit aprobarea entuziastă a studențimii din Pesta dar care totuși a fost una din ideile cele mai frumoase cari s'au lansat vre-odată. Ne gândim la »școala lui Ștefan cel mare« propusă acum patru ani de dl Iorga, în scop de-a aduce pe tinerii români din Ungaria la câte un an-doi de studii la București.

Dacă dnul Motru și toți ceilalți colegi ai dînsului ar începe o acțiune pentru realizarea unei astfel de școale, nu ar găsi poate aprobarea românilor din Budapesta, ar fi primit însă desigur cu sentimente de adevărat entuziasm de toți ceilalți români din Ungaria.

»Mercure de France« despre noi.

În »Mercure de France« una din cele mai distinse reviste franceze dl Marcel Montandon, un cunosător al vieții culturale românești, scrie în revista sa trimestrială »Lettres roumaines« (»Scrisori românești«) și despre persecuțiile ce îndură presa noastră. Amintind procesele »Tribunei«, »Luceafărului« și altor ziare dînsul continuă: »Alături de aceasta, articole inspirate de guvernul unguresc vor urma înainte să califice de minciuni aserțiunile unui Björnson și în presa engleză un Sir C. Knatchbull Higgessen va relua împotriva nemaghiarilor, și în particular împotriva românilor, toate vechile argumente tocite: statistici falsificate, naționalitate pretinsă fragmentară, origină latină contestată, drepturi de ocupațiune ale ungarilor. Ar trebui totuși să se înceapă a se și »în Europa« că românii din Ardeal

nu sunt nici poloni, nici Alsacieni, că nu locuiesc o provincie cucerită și anexată ci că ei au fost totdeauna »acasă« în Ardeal și că ei au dreptul de a trata celelalte naționalități, fie și ungurii, ca pe egali în monarhie«.

Suntem recunoscători dlui Montandon pentru munca de informare a opiniei publice franceze pe care o săvârșește cu un desinteresare și dreptate.

Guvernul în strâmtoare. Oricât căuta să ascundă, semioficioasele nu pot să nege situația precară a guvernului în chestia băncii. O dau adică pe față relele vienezze. Iată, spre pildă, ce scrie în »Freie Presse«:

»În Budapesta se afirmă că între membrii guvernului este deplină înțelegerea și solidaritatea în vorbiri dela anul nou s'a accentuat în chestia băncii nu s'a ajuns la înțelegere. Ori în dreptul d'atunci lucrurile? Pe ce bază s'ajuns la înțelegere în minister? Kossuth Ferencz ministrul de comerț cu greu va întoarce la nitiv spate băncii independente. Iar Andráș Gyula desigur nu renunță la punctul său de vedere principiar în chestia comunității băncii. Ori poate că membrii guvernului s'au înțeles asupra unei forme care să cuprindă în sine și băncii independente și băncii comune! Asta fi cartelul bănciilor. Ceeace ar avea numai o valoare, că ar da timp pentru ca cei din Praga să revină la idei mai clare. Pentru că bancartelul este un fapt născut mort, în Austria n'au aflat nimeni care să o adopteze. Situația politică în Ungaria este deci foarte gravă și îndată și în legătură cu drama lui Apponyi, Viena se impune întrebarea, care se angajează partidul kossuthist să ia în mână zingarii guvernului? Criza coaliției în tot cazul este în prag«.

Tot așa de categoric scrie »N. Wiener Tageblatt«, care zice:

»Planul băncii în cartel este deja al — tului. Chiar înainte de a se fi putut începe negocierii în chestia băncii în cartel, guvernul kossuthist s'a putut convinge că-i stau în cale toate de neînălțurat, că sancțiunea prealabilă Coroanei nu se poate obține pentru acest proiect«.

Ziarul vienez scrie că o gravă luptă se desfășoară între Coroană și parlamente

Izzadar! — fără de credință toate sunt forme deșerte și nu e mântuirea cu puțință.

S'a supus Bucur și rânduielilor de spășire și a postit, a făcut rugăciuni, a priveghiat și s'a canonit, dar sufletul nu l-s'a curățit și viața îi eră din ce în ce mai nesuferită atât în singurătate, cât și în mijlocul acelor oameni, dintre care unii l-se păreau niște făcarnici, care mint și se amăgese între dâșii, iar alții niște vizitatori, care alurează.

El vedea și aici, în această lume a retragerii și a călîței, numai ceeace eră urât ori rău, nelăto-vita pornire spre certuri, îndârjirea, cu care-și susțineă fiecare părerile, îngâmfarea celor mai mari și încăpăținarea celor mai mici, patima orbului, cu care erau judecați cei de altă părere și ura nelimpăcată asupra celor de altă credință. — Nesuferită îi eră viața și în mijlocul acestor oameni, dar încă mai nesuferită când și o petrecea în singurătate, stînd numai el însuși față cu sine.

l-se alinaseră, cel drept, patimile și nici dorința de a o mai vedea pe Zoe, nici iubirea către copilul său, nici setea de răzbunare nu-l mai abucumau ca mai înainte și-l eră adeseori par'că nu mai voiaște nimic. Viața sufletească îi eră însă cu atât mai covârșitoare.

Le vedea cele de mult trecute par'că se petrec acum în sieva și simțea iar ceea ce a mai simțit. Copilăria lui fericită și adeseori furtuna-tică, șgulirea sufletească, prin care a trecut când lile l-a spus adevărul nașterii lui, sfiala nemărginită de care a fost cuprins față cu Gheorghe și Bucura, zilele frumoase, pe care le-a petrecut la barbierie și la oaste, toate se strecurau prin

mintea lui ca trînte din nou. Când se lăsa în sufletul lui Zoe trecînd prin fața barbieriei, atât de tinără și atât de stricată în gândul lui, și atât de proastă în nevinovăția ei, când își reamintea privirea ei neastîmpărată și zîmbetul ei ispititor, el se cutremurâ, și-l venia să iagă, să se ascundă în fundul pământului, dar nu putea scăpa: toate eră osîndit să le știe și să le simtă, petru toate eră nevoit să se judece și lasu-și pe sine nu putea să se ierte.

Nu mai eră în sufletul lui trecut, prezent și viitor, ci toate se petreceau cu o nemiloasă stăruință în fiecare clipă.

»Și de ce toate aceste așa și nu altfel? — se întrebă el din ce în ce mai des, și tot mai tare se nîlgea în mintea lui gândul, că trebuie să fie în lume dreptate, că fapta nu poate să rămăle fără de răsplată, că din suferințele lui trebuie să resulte o faptă de ispășire.

Muncit în grele chinuri de reamintirea propriilor sale fapte, el nu-și dădea seamă, că aici e dreptatea, aceasta e răsplata și așa vine spășirea, el eră cu gândul mersu dus la lumea pe care o găsisse în timpul călătoriei lui cu corabia, la oamenii, cari îi vorbeau despre dreptul, ba despre datoria răzbunării și despre dulceața ce se revarsă în sufletul celui ce-și face datoria aceasta.

Nu mai eră pornit ca mai înainte, dar vina cu tot dinadinsul și din ce în ce mai tare.

»Nu Dumnezeu, — zicâ el, — te întrebunțează ca unealtă, căci el, dac'o fi, nu se amestecă în asemenea minciuni, dar firea cea a toate stăpînitoare te împinge și poruncilor ei trebuie să te supui«.

Aiât mai putea el să facă în lumea această atît mai trebuia să facă pentru ca să-și înas viața potrivit cu desfășurarea ei.

Fără de veste dar, nu pe furis, ci pe neașteptate el a plecat dela schit, ca să l se peardă un și să se strecoare neabgăat de nimeni în sen înapoi, de unde venise, și umbliînd pe potecă doznice, îi erau din ce în ce mai dese clipele care se îndolă, că trîiește și întreaga viață îi pără un vis afară din cale prost, iară moarte frumoasă deșteptare.

Ziua a doua el stetea pela asfințitul soarelui de-asupra unei stînci de pe șarmul mării. Jură prejurul lui eră pădurea verde și deasă; la cioarele lui și prin apropiere eră plin de fel fel de flori miresitoare; în dosul lui cântau vîghetorile; din depărtare răsuna în adierea lîlă amurgului clopotul cel mare al lavrei; în fața se întindea marea liniștită și albăstrie; iar pe marginitul ei câmp se vedeau pe ici pe colo niște corturi rispite pânzele corăbiilor.

În sufletul lui Bucur se ivi ca licoană luminoasă reamintirea copilăriei sale cu ochii limpezi al cărei și cu zîmbetul liniștit al lui Gheorghe.

»O, frumoasă e lumea, în care se petrece atît de urâtă a omului! — suspină el, apoi prins de un fel de beție, lăchise ochii și se lă în prăpastia adîncă.

Peste câteva clipe jos în adîncime valurile sbîtură spumegînd, apoi încetul se liniștiră — și toate erau sfârșite par'că nici n'ar fi vre-odată și fără ca cineva să mai cerceteze, au fost ori nu. —

un ungar. Depinde însă foarte mult de ceace va putea să isprăvească Justh Gyula. Care e acum centru al deslegărilor la un fel?

Intransigenții dela »Magyarország« în numărul de azi ocupându-se de situația actuală politică, scriu următoarele;

»Acum, d'odată, partidul independentist este acoperit de imputările că în chestia băncii are o atitudine intransigentă. Indesebi i-se fac aceste imputări lui Justh Gyula, prezidentului Camerii. Dacă-așa se zice — Justh Gyula își va susține atitudinea sa intransigentă și față de domnitor, atunci în Ungaria izbucnește, cu toată vehemența, criza a cărei urmare va fi o luptă lungă și gravă între Coroană și națiune.

E foarte probabil însă că Justh Gyula va mai lăsa ceva din 48... Articolul din »Magyarország« nici nu se va fi scris decât pentru a motiva și scuza slăbirea intransigenții lui Justh... Cum să provoace el luptă între rege și nație? N'a fost destul cea dela 1905?

Și mai ales: de ce ar părăsi sfânta putere!

Alipiarea insulei Ada-Kaleh. Dela restituirea constituției turcești lucoace insula Ada-Kaleh încă formează un obiect de preocupare pentru diplomați. Guvernul turcesc o alăturase la o circumscripție electorală a Turciei pentru a documenta că aparține teritoriului otoman. Acuma se afirmă că ea va fi definitiv alipită Uegariei.

Actuale.

BCU

Cine a urmărit cu luare aminte întâmplările de prin Bihor, știe că n'a fost o singură mișcare, fie culturală, fie politică, la care dr. Aurel Lazar să nu fi participat. Ba știm, că cele mai multe au fost puse la cale de dânsul, în unire cu câțiva tineri entuziaști și zeloși. Dintre fruntași mai în vârstă, afară de dnii Bona și Zgrea abea s'a deranjat cineva să meargă pe la adunări populare.

Deșteptarea recentă din Bihor este deci strâns legată de numele său.

Cu toate acestea a fost atacat în organul naționalist din Budapesta, ceea ce a determinat să demisioneze din postul ce ocupa la organizarea comitatului.

Ziarele maghiare din Oradia inbilan. Neînțelegerile dintre români, fără îndoială, erau să profite kossuthiștilor.

Iată ce au observat îndată fruntașii români bihoreni. Indemnați de sentimente bune pentru cauză, au profitat deci de întâmplul prilej pentru a-și strânge rândurile. Nedumeririle personale au fost lămurite acum la sărbători și toți au rămas sub impresia că de aci încolo nici o afacere personală n'are să tulbure armonia pe teren național.

Nu înțelegem dar recentul atac din numărul de ieri al »Luptei«, în contra d-nului

Dr. Lazar. Chiar dacă se află adică în Oradia vre-un mânuitor de condei care te miri din ce considerațiuni se simte îndemnat să îmblâtească pe un luptător energic și încercat, și atunci confrății din Budapesta ar trebuie să refuze publicarea unor șire meargă să agraveze o situație pornită spre îndreptare.

Iar dacă nu este în redacția naționalistă nimeni care să cunoască situația și oamenii, să aibă cuvânt acolo d. Mihali, președintele clubului parlamentar, care cunoaște și faptele și oamenii din Bihor și știe că dela 1905 începând, dr. A. Lazar a fost tot în șirul întâi al luptătorilor de valoare.

S'ar face un bine cauzei dacă s'ar pune capăt unor atacuri fără rost.

Avem noi pe cine să luăm la țintă: pe adversarii politici și pe românii unelte ale guvernului... E păcat de Dumnezeu să se poarte campanie împotriva unor luptători de seamă.

În ziua de 18 Ianuarie s'a ținut în Borș-Ineu adunarea de constituire a comitetului pentru ridicarea unui monument »martirului« Leiningen dela 1849. »Aradi Közlöny« dela 19 c. publicase numele celor din comitet, între cari și a românilor Ioan Crișan, Iotar în Selenș, ales cassar apoi Ioan Giorgia, protopop, George Marian, Teodor Crișan, Stefan Petcovici, Clemente Rașiu, Ioan Ardeleanu și George Feier.

Noi nu putem admite că tinărul protopop Giorgia, nici fruntaș stimat ca G. Feier au fost aleși cu știrea lor și cu atât mai puțin se învoiesc să stea într'un astfel de comitet, alături de toți șovinistii din cerc, toți porniți împotriva a tot ce este național românesc.

Au trecut însă câteva zile la mijloc fără să cetim vre-o desmințire din partea acestor fruntași români.

Lăsa-vor domnia lor și de aci încolo să se creadă că aspiră la cinstirea să fie într'un comitet național maghiar, alături de baronul Solymosi, Hunyár Algerman, Mérió Samu etc. etc.?

Nonă eu ne vine să credem.

O desmințire categorică se impune deci!

Din România.

Di Anton Carp, ministrul de domenii, a alcătuit un proiect de lege prin care se prevede darea în arendă a moșiilor statului, ale căror contracte de arendare cu termene lungi vor expira.

Unele din aceste moși se vor da în arândă, fără licitație și pe termene lungi, la obștile de țărani, iar restul se va administra de stat, în regie, dându-se în fiecare an prin mijlocirea personalului central al ministerului terenuri de cultură la săteni. Arenda acestor terenuri se va plăti de locuitorii în bani.

Acest proiect de lege fiind gata — căci în prezent se redactează expunerea de motive, va fi depus în curând la cameră.

Sănătatea d-nului Sturdza. Ziarele oficiloase publică asupra sănătății d-nului Dimitrie Sturdza următoarele știri.

Di doctor Magnan, celebrul medic de boale nervoase, medic șef al ospiciului sf. Ana și di-

rector al casei de sănătate din Suresne, unde se găsește di Sturdza, a dat în privința sănătății acestuia asigurările cele mai îmbucurătoare.

Dna a declarat, că nu e nici vorbă de ramolizment sau nebunie senilă, ci numai de o excitație cerebrală, cauzată de un prea mare surmenaj intelectual.

Doctorul a mai declarat că dacă di Sturdza n'ar fi atâta de înaintat în vârstă s'ar obliga să-l facă sănătos numai în trei zile.

Deocamdată se observă o îmbunătățire sensibilă în starea generală a pacientului. De opt zile di Sturdza doarme bine, mănâncă cu poftă și destul de liniștit.

Doctorul Magnan, adaugă că di Sturdza i-a vorbit într'un mod foarte inteligent, ceea ce-i dă speranțele cele mai frumoase, cu condiție însă să trăiască într'o odihnă absolută.

Botezul princiar. Data botezului micii principese Elena a fost amânat cu o săptămână. E probabil că botezul se va face la 15 Ianuarie.

Congresul intelectualilor din Serbia, Bulgaria și România. La Sofia și la Belgrad se agită, în pătura intelectuală din aceste orașe, ideea unui congres al intelectualilor din Bulgaria, Serbia și România.

Din grupul acestor intelectuali fac parte profesorii universitari și alte persoane oficiale.

Acest congres ar avea de scop o apropiere între Serbia, Bulgaria și România, mai întâi pe cale economică, având ca scop final realizarea unei confederațiuni a statelor din Balcani.

E vorba ca acest congres să se țină la vară. Nu s'a fixat încă locul unde se va ține acest congres, la care se știe pozitiv însă că vor lua parte și reprezentanții țării românești.

Serata dela palatul Cotroceni. În seara de 6 curent AA. LL. RR. Principele Carol și Principesa Elisabeta s'u întrunit pe prietenii Lor la palatul Cotroceni la o petrecere care a luat caracterul unei adevărate sărbători.

Principesa Elisabeta într'o rochie lungă albă, purtând pe cap o coroană de narcise părea o adevărată »Domnița din Via«.

A fost o adevărată încântare când tinăra Principesă a spărut în mijlocul tinerilor Sale prietene.

A. S. R. Principele Ferdinand a binevoit să ia parte la această petrecere.

Coulionul a fost organizat de A. S. R. Principele Carol și condus de d-nii Ion Bastachi și locotenent Ghize.

A existat foarte multă lume. S'a dansat până la orele 3 după miezul nopții.

Dela Ateneu. Aseară la orele 9 dl. Mihail Mora publicist, a ținut o conferință în sala Ateneului, tratând despre: Mamele criminale.

Analizând starea socială de astăzi, conferențiarul spunea că în majoritatea cazurilor, mamele criminale sunt un produs al moravurilor prea decăzute.

Dacă jurații în case mai multe procese dau verdicte de achitare, aceasta o face cu conștiința omului împăcat și convins că numai datorită împrejurărilor mama a putut fi criminală.

Conferențiarul s'a pronunțat în contra articolului 307 din codul civil în care se spune că cercetarea paternității este oprită.

De aci rezultă, spunea conferențiarul marele număr de avorturi forțate la cruce, unde se fac cu multă înlesnire, și marele număr de pruncucideri la saie, unde provocarea de avorturi se practică rar, din cauza ignoranței acestui meșteșug.

Încheind conferențiarul a fost de părere, ca legea paternității să fie revizuită, iar articolul 307 desființat.

Dacă doriți o față frumoasă, fragedă și încântătoare, atunci folosiți

Crema de lapte de benzoe

a lui Karpati.

de 15 ani preparată și recunoscută ca nestricăcioasă, și face să dispară atât la copii cât și la oameni mari

orice necurățenie de pe față, dejerătura și boalele de piele

Prețul 1 cor.; La comandă de 6 cor. se trimite porto-franco.

Se capătă la **Kárpáti János** (fost farmacist în Șiria) farmacist în

A R A D, Boros Béni tér nr. 15 peste drum de stațiunea motorului.

Se mai capătă în drogherii și parfumerii.

Congresul liberalilor. Din Capitală s'au expediat adrese de invitare la congres la toți liberalii cari fac parte din comitetul central executiv cum și la membrii parlamentului.

Unele cluburi liberale din provincie au și comunicat lista cu numele delegațiilor care vor participa la congres.

Tuturor li se vor libera cărți de intrare la congres pentru Duminică de dimineață.

Duminică de dimineață și după înțelegerea congresului, delegațiile din provincie vor fi primite, pe județe, de către d. Brătianu, la club, unde vor fi prezenți toți d-nii miniștrii cum și d-nii președinți ai corpurilor legislative.

Fiecare delegație va spune care sunt dorințele liberalilor din județele respective.

Cu aceea ocazie, d. Brătianu va depune stăruințe pe lângă liberalii din județele unde mai sunt neînțelegeri, să se împace.

Congresul va fi prezidat de către d. P. S. Aurelian.

Au să vorbească, d-nii M. Ferechide, Em. Costinescu, C. Stoicescu, cum și președinții cluburilor liberale din principalele orașe de provincie. Tuturor le va răspunde d. Brătianu, care va arăta cum ține să conducă partidul și ce program de guvernământ va avea.

Serbarea Bobotezel. Deși ajunul Bobotezei părea că o să ne lipsească de „gerul bobotezei“, totuși în dimineața acestei zile; ca să nu rupem cu tradiția am avut o vreme aspră cu vânt bicuitor din spre Nord. Și tocmai această vreme a dat solemnității bobotezei Domnului tot farmecul zilei acesteia de sărbătoare.

De dimineață în număr mare dreptcredincioșii s'au îndreptat spre mizeria Dâmboviței și cu mulțimi anevoie, din pricina măsurilor de ordine, și-au găsit loc pe o parte și alta a gârlei, lăsând liber spațiul din joacă oții Victoriei.

Aci, ca și în anii trecuți se afla ridicat pavilionul de ceremonie, cu decorațiuni de brad verde și drupele tricolore pe dinafară; cu coșuri scumpe și fotolii luxose pe dinăuntru în acest spațiu lumea oficială, civilă și militară mai ales, a așteptat până la orele 11 și 20 m. sosirea AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Principele Carol.

În biserica Sf. Dumitru, din partea stângă a poștei de pe strada Carol, s'a oficiat la creie 10 dimineața, prima, slujbă religioasă de către P. S. Arhiepiscopul Calistruț Botoșineanul înconjurat de numeroși preoți.

De aci, după sfârșitul rugăciunilor, s'a format un convoiu cu toți preoții, îmbrăcați în sfițate odăjdii, cari duseau icoanele de aur. În fruntea acestui convoiu se afla corul mitropolitan de sub conducerea d-ni prof. Nicolae Bănuțescu; iar în urmă venea P. S. Arhiepiscopul Calistruț înconjurat de preoți.

Acest sfânt cortegiu a parcurs strada Carol până la pavilionul din dreptul gârlei.

La orele 11, rând pe rând, începe să sonească personalele oficiale.

Printre acestea, d-nii I. I. Brătianu, președinte al consiliului de miniștri, Spira Haret, ministru de culte, V. Morțun, ministru al lucrărilor publice, Toma Stelian, ministru de justiție, general Averescu, ministru de război, Vintilă Brătianu, primar, Hagi Tudorache ajutor de primar, Emil Petrescu, prefectul poliției Capitalei, Ion Panaitescu, directorul siguranței generale, gen. Coandă, comand. div. 4, gen. Gheorghiu col. Grăsoanu, aghiuant al Curții principiare și comandant al regimentului de escortă, maior Berendei, aghiuant principiar; numeroși mesajeri ai corpului diplomatic și atșeșii militari străini; membrii ai corpului judecătoresc, precum și alte numeroase persoane.

La orele 11 și 20 semnalul anunță sosirea principilor moștenitori. În fața pavilionului sunt înșirate drapelele tuturor regimentelor cu câte o companie de onoare, cari prezintă armele la coborârea din automobilele AA. LL. RR.

Principii moștenitori s'au urcat în pavilion, unde

au fost primiți de preoți și d-nii miniștrii. Imediat au început rugăciunile pentru sfințirea apei, după terminarea cărora P. S. Sa arhiepiscopul cu crucea și evanghelia în mână, AA. LL. RR. principii moștenitori și d-nii miniștrii au coborât treptele până în josul Dâmboviței, unde se află o mică estradă de-asupra apei.

După o mică rugăciune, P. S. Sa arhiepiscopul aruncă crucea în apă. Imediat 5 călători, cari se aflau în cămași, pe mal, sar în apă și prind crucea, care e prezentată prelatului de către bătrânul Ionescu T. Fioraru, același care de 20 ani se aruncă în apă la aceasta solemnitate.

După terminarea acestei solemnități, Principii moștenitori și lumea oficială a luat loc în fața pavilionului, de unde în sunetele muzicilor militare, de sub conducerea d-ni inspector Mărgăriteșcu, a primit desfășurarea unităților de trupă, în ordinea următoare: bat. 2 și 6 vânători, reg. 6 și 21 infanterie, reg. 1 de geniu, reg. 2 cavalerie, reg. 2 și 10 artilerie, pompierii, regimentul 4 și 7 roșiori, reg. 3 călărași, trezarii și jandarmii călări.

Parada oră pusă sub conducerea d-ni general C. Coandă, comandantul diviziei 4.

După terminarea desfășurării, A. S. R. principele Ferdinand s'a întâlnit cu d-nii miniștri și celelalte persoane oficiale; în timp ce lumea s'a împărțiat în toate direcțiunile.

La orele 12 principii moștenitori s'au urcat în automobile și s'au dus la palatul Cotroceni.

Griza.

Ziarele ungurești sunt pline de amănunte despre călătoria lui Apponyi la Viena. Cum se știe, în legătură cu adiența lui Apponyi se făceau mai multe combinații și se credea, că ea va fi în măsură de-a limpezi situația. Așteptările acestea însă nu s'au împlinit, și situația politică ni-se prezintă astăzi și mai turburată, ca până acum.

Criza s'a ivit mai întâi în sânul partidului kossuthist, care are îndatorirea, din partea alegătorilor săi, de-a realiza dreptul de vot universal, și banca autonomă națională. Aceste cereri ale kossuthiștilor n'au fost considerate până azi, mai întâi, pentru-că ele n-au fost accentuate cu destulă tărie, și-al doilea pentru-ca se adresau unui guvern de coaliție, compus în mare parte din boieri mari, dușmani declarați ai reformelor radicale.

Acum, când kossuthiștii, sub presiunea mulțimei, se văd constrinși de-a cere cu mai îndrăjită hotărâre împlinirea postulatelor lor naționale și îndeosebi introducerea băncii autonome, se găsesc față în față cu o putere și mai mare, — cu Austria. În sânul tuturor partidelor politice din Austria — s'a pornit un curent puternic în contra băncii autonome, mai mult, chiar și în contra unui cartel al băncilor. Insuși Majestatea Sa s'a declarat hotărât, în mai multe rânduri, pentru menținerea statului quo în chestia băncii.

Aici trebuie căutați germenii crizei. Guvernul nostru a ajuns între două uși. Căci ori apără interesele kossuthiste, și atunci nu se va mai bucura de încrederea Majestății Sale; ori se dă pe partea Coroanei, căutând și înțelegerea cu partidele austriace, și în cazul acesta ajunge în conflict cu majoritatea camerei ungare. Oricum însă, poziția lui se clarifică. Și nemulțămirea, care izbuc-

nește acum de-odată, din toate părți — mai prin căderea actualului guvern — poate potoli.

Audiența lui Apponyi.

Contele Apponyi a fost primit în Majestatea Sa, la ora 11, în castelul Schönbunn. Audiența a ținut o oră întreaga. Despre rezultatul acestei audiențe, contele Apponyi, s'a exprimat, în fața mai multor ziariști, în felul următor:

„Au greșit ceice așteptau să se creie o situație nouă pe urma audienței mele. Am avut o singură misiune: să înfrunt pe Majestatea Sa despre atitudinea mea. E foarte firesc, ca partidul kossuthist în situația gravă de astăzi să fi și el dorința de se pune în contact direct cu Coroana. Și fiindcă, șeful partidului e bolnav, Majestatea Sa m'a chemat la mine, să-i desfășur părerile, pe cari le prezintă partidul în chestiunile mari politice și ordinea zilei. — Ceva tot s'a pus la cale în această audiență: S'au început tratative între guvernul austriac și cel ungar. Știu, dacă ele vor avea vreun rezultat repet cu hotărâre, că până nu se va ajunge la o situație nouă.

Alte versii.

Ziarului »Pesti Napló« i-se scrie în loc bine informat: — nu s'a întâmplat nimic, nici spre bine nici spre rău. Regele a declarat lui Apponyi, că nu vrea să se înființeze banca autonomă, nici de un cartel al băncilor. Acelaș lucru îl va spune și Jugh, Marți. O hotărâre nu se va lua până prin săptămâna viitoare. La tot ce înșă, nu regele va hotărâ, ci guvernul și va fi în stare să guverneze și fără de banca autonomă.

În cameră azi nu s'a vorbit de altceva decât de criză. O combinație ciudată a fost făcută cu abdicarea lui Andrássy. Se credea că Andrássy va demisiona, și locul lui va lua un kossuthist. Știrea asta a fost desbătută cu vie bucurii între deputații dependenți.

— Membrii fracțiunii Holló-Bathó și-au dat cuvântul de onoare că vor lupta până la extrem pentru banca autonomă.

Episcopul Csernoch a pus în circulație știrea, că în primele zile ale lui Februar camera va fi dizolvată, și că zilele guvernului sunt numărâte. Știrea aceasta a făcut senzație.

Din străinătate.

Șefi de bande sârbe și grece înțeleg pentru o acțiune comună în Macedonia. Cunoscuții șefi de bande sârbo-macedonene I. Veriaski, Grigore și Skopljanec au plecat din grad la Uchiub.

La Uchiub se va ține zilele acestea o ședință a comitetului organizației bandelor sârbo-macedonene, în care se vor lua hotărâri cu privire la luarea acțiunii în Macedonia și Serbia ved.

Dupăcum se știe comitetul central sârbo-macedon din Balgrad și comitetul grec din Salona s'au înțeles în privința unei acțiuni comune.

Președintele comitetului grec, care a

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depozit de parfumerii, instrumente medicale, materii de daglat, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de gust (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; cialuri, lichere compozite, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bomboane; vâpșei și diferite materii.

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József-ut.

zilele acestea la Belgrad, s'a inapoiat de aseme-nea in Macedonia.

Un proces militar senzațional la Peter-sburg. La ministerul de marină s'a început azi un proces senzațional în contra demisionatului general de artilerie, Alexeief.

Acesta a publicat în „Novoia Vramia” o serie de articole împotriva abuzurilor din ministerul marinei, comise cu prilejul constrăirii și armării vaselor de război și care au avut dezastrul dela Clusima.

Articolele au făcut o colosală impresiune și au compromis mult funcționarii dela serviciul marinei.

Acum acuzația s'a întors împotriva lui Alexeief pe care vechiul său prieten, inginerul Rudnicki, îl acuză de corupțiune.

Se zice că Alexeief ar fi primit 20 mil ruble dela firma engleză pentru o intervențiune în favoarea ei. Alexeief tăgăduiește să fi primit suma și în cazul dezbaterilor va face interesante declarațiuni asupra celor petrecute la ministerul de marină, care-l vor compromite și mai mult. Dezbaterile vor dura mai multe zile.

NOUTAȚI.

ARAD, 23 Ianuarie n. 1909.

Pentru frații din Italia.

Azi am primit generoasele daruri din bisericile române Sacoșul unguresc, Murani, Măderat, Iaz, Cianadul-sărbesc, Lipova, Hăl-maj, Gepiș, Șepreuş, Slatina și Cinteiu.

O mică ofrandă, însoțită cu o scrisorică dela elevul Achim Duminecă din Obad.

ONORATE D LE REDACTOR!

Istorisindu-ne d-nul învățator, despre catastrofa din Italia, am strâns dela conșcolari și conșcolărițele mele suma de 1 cor. 22 fil. pe cari vi-o trimit D-voastră, pentru orfanii din Sicilia.

Sărut mânăle

ACHIM DUMINICĂ,
elev de clasa VI în Obad.

Sumele de azi:

Cu discul și prin colecția din biserică din Sacoșul Unguresc prin părintele Aurel Măghesu: G. Măghes 1.— cor. P. Sava 1.— cor. N. Sfirsoei 1.— cor. și V. Tahar 1.— cor. restul prin diaconii — — — — —	10.60.
Ioan și Sofia Doboșian, proprietari în Herouiesbad și Timișoara — — —	10 —
Elevii din școala din Obad — — —	1 22.
Vasilie Păscu, paroh Almaj — — —	1.—
I. Simușc, învățator în Abrud — — —	1.—
Dimitrie Adam, Moșniță — — — — —	3.—
Cu discul din biserică din Iaz (Caransebeș) prin preotul dl Ioan Popovici	14 —
Cu discul din biserică din Cianadul-sărbesc prin preotul dl Tereștia Oprean și episcopul M. Grosu. — — — — —	15 —
Alexandru Teaha, Hălmej, — — — — —	7.70.
Romulus Zarie, comerțant, Timișoara	5.—
Cu discul din biserică din Gepiș, prin preotul dl Nicolae Boșiu — — — — —	30.—
Cu discul din biserică din Șepreuş prin preotul dl Corneli Ursuț — — — — —	6.40
Cu discul din biserică din Slatina (Băzava) prin preotul dl Damaschin Medre — — — — —	5.—
Cu discul din biserică din Lipova prin preoții dd. Ioan Cimponer și Florian Roxin — — — — —	32.20
Ioan Cimponer și Florian Roxin rescumpărări de feliștări de Anul-nou	6.—
Cu discul din biserică din Cinteiu prin preotul dl Gavril Popluca — — — — —	14.60
Colecția dlui Petru Vancu învățator în Măderat: Petru Vancu 2.— Aureliu	

Morariu și familia 1.— Ioan Popescu
2.— M. Moldovan 1.— Ioan Mihuț
1.— cor. — — — — — 7.—

Total 169 72
Listele precedente 1223 10
Laolaltă 1392 82

— Jubileul de 60 de ani de preoție a parohului Ioan Petrovici din Ciclova rom. Ni-se scrie: În 30 August 1898 s'a serbat cu mare solemnitate jubileul de 50 ani al preoției veteranului nostru părinte Ioan Petrovici. Acum la 7 Ianuarie, am avut fericitul prilej să serbăm jubileul de 60 ani al veneratului nostru paroh. După sfta liturghie, mic și mare din tot satul în frunte cu comitetul parohial, ne-am dus la locuința jubilarului și prin rostul președintelui comitetului parohial, dl Gheorghe Runcan și-au dat expresiune recunoștinței și iubirii lor firești față de vrednicul bătrân, care nu numai că a slujit cu credință 60 de ani la altarul Domnului, ci a fost și un mare binefăcător, testând bisericii o fundațiune, constătoare din 20 jugere de pământ și 100 bucăți acții.

Sărbătoritul a primit urările de bine, adânc emoționat.

Greul iernii, l-a reținut pe veneratul jubilar acum de câteva săptămâni în casă, de altfel la vârsta sa de 83 ani este destul de viguros.

Ii dorim din inimă încă mulți ani fericiți!

— Pentru victimele dela Messina. Ziarul „L'Independance Roumaine” din București a colectat până acum 18.104 lei, iar Banca Națională a României 28.814 lei.

— Emigrări din Bacău. Din cel mai bogat comitet al țării, zăa ziarul „Causa”, din Bacău, au emigrat anul trecut 4536 cetățeni... Na de geaba Bacău e țara latifundurilor.

— La temniță. Curia din Budapesta a aprobat sentința prin care dl Pompeiu Geza Bănățeanul din Lugoj a fost osândit la 3 luni temniță de stat și 100 cor. amendă pentru agitație contra claselor, comisă prin o poezie publicată în foi volante socialiste.

— Prinderea unui jefitor de cadavre. Poliția a arestat ieri pe un anumit Giordano soșit din Reggio la Genova.

Asupra lui s'au găsit 20 mii lire și multe lucruri de valoare, pe care le-a luat din dărâmturi sau le-a furat dela victime.

El va fi împușcat la Reggio după legea marțială.

— Un preot sârb osândit. Preotul sârb Svetislav Ivanovici din Centa a fost osândit pentru „afățara contra națiunii ungurești” la două luni temniță de stat. Delictul lui e că a adresat unui învățator întrebarea pentru ce torturează pe copii stăta cu limba ungurească, căci bisții de ei trebuia să se doborâscă cu desăvârșire cu un astfel de metod și să pierd pentru poporul lor.

— Poșonyi în adresă înaintată la procuratură între altele, aduce învișuirea că președintele tribunalului din Budapesta, Zsitval László, stia că rudenii sa, directorul de cancelarie Csorba István, de ani întregi abuză de situația sa, că a fost prins în flagranti comițând acte de perversitate murdară cu servitorul, și totuși l'a tolerat în slujbă dându-i teren chiar, pentru a-și arăta omnipotența.

— Pagubele cauzate de dezastrul călilor ferate din Italia. Marele dezastru din Italia a adus statului în ceace privește linile ferate niște

pagube colosale, a căror valoare nu va putea fi cunoscută decât numai la facerea bilanțului.

Inspectorii generali împreună cu șefii de serviciu, reluându-și posturile în primire au făcut fiecare în sfera competenței lor o serie de rapoarte pe care le-au înmănat directorului general rămânând ca acesta să facă o expunere completă a pagubelor suferite, în cea mai apropiată ședință a consiliului de administrație.

În totalitatea acestor rapoarte reiese, că pagubele încercate sunt de trei feluri: unele relativ la linile de drum de fier și la accesoriile lor, altele la material și altele în fine relative la pierderea totală a venițelor din cauza întreruperii circulației.

În privința pagubelor de prima categorie se poate spune că ele au fost mai mari în regiunile Palmi-Reggio și Reggio-Lazaro pe coasta calabrică, precum și în regiunea diatre Rometto și Messina în Sicilia.

Mai toate stațiunile de drum de fier din aceste regiuni, au fost distruse cu totul, ruinate așa de rău, încât ar trebui suma colosale pentru a putea fi reparate.

În ceea ce privește materialul, se poate afirma că mai toate vagoanele de clasa întâi și a doua, vagoanele de marfă precum și cele destinate transportării animalelor, au fost stricate mai multe de oameni decât de defectele dezastrului.

Toți cei rămași fără de adăpost, au făcut din aceste vagoane locuinți improvizate, pe când capacele din leuntru au fost transformate în târguri și asturi pentru cei răniți.

Măfuriile, diferitele stoffe găsite prin vagoanele de marfă, articolele de consumație precum și valorile din vagoanele poștale au fost luate de mulțimea celor fîmăuzi și desbrăcați, întrebunțându și fiecare partea lui, dupăcum s'a priceput.

Materialul fix, compus din ferărie, traverse, șine de drum de fier a suferit mai puține pagube.

Cu toate că pe alocura unele ferenuri pe cari se aflau linii de drum de fier au fost ridicate, s'au scoborât de cutremur, totuși cu oarecare mușcă, ele au putut fi aduse la starea prim-tivă.

Pe mai multe linii trenurile au început din nou să circule, binecunoscut însă nu cu regularitatea dinainte de dezastru.

În orice caz pagubele aduse Italiei din punctul acesta de vedere sunt foarte mari deoarece toate fabricile și atelierile în care se făceau reparațiunile și articolele de drum de fier au fost cu totul ruinate.

— Un student român făcând osolul pă-mântului. Ziarul „Veceina Poșta” din Soňa scrie, că zăile trecute, dl Constantin Ionescu, student dela universitatea din Paris, s'a prezentat la redacția aceluia ziar.

Studentul s'a angajat a face o rotă lumii, pe jos, în șase ani, ca să câștige premiul de 40.000 lei. A plecat din Paris la 1 Iulie 1905 și a fost până acum în Londra, în America de Nord și de Sud, Portugalia, Spania, Italia și Austria iar acum, prin Bulgaria, trece spre Asia Mică, India, China etc. Studentul va trebui să fie la 1 Iulie 1911 înapoi în Paris. El călătoreșcă cu 25 bani în pungă, întreținându-se din coafărițele ce le ține și vânzarea de cărți poștale ilustrate.

— Sacrificii de oameni pe Insulele Filippine. S'a publicat la Washington un raport oficial american despre sacrificiile omenești ce se adăceau mai înainte pentru trebuințele religioase pe insulele Filipine. Pentru acest scop s'au adunat un mare număr de indigeni într-o localitate din provincie, ca să jertfăscă zeului viața unui copil. Nefericitul copil fu legat de un arbore și rupt în două cu o lance. Toți participanții acestei ceremonii au luat câte o bucată din carne deșeură spre amintire, iar restul fu înmormântat. Preotul, care a funcționat la această ceremonie, precum și alți participanți, au fost arestați și osândiți la închisoare. Pedepșa însă nu s'a executat fiindcă condamnații au promis că nu vor mai aduce sacrificii de om.

— Vitejia unui chirurg. Bizy, un chirurg tânăr, fiul chirurgului vestit cu același nume, a

Fabrica de spălat cu aburi

„KRISTALY”

Kristály gőzmosó gyár, Kolozsvár, Pályaudvar.

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimite porto-franco. —

săpătat legiunea de onoare pentru vitejie. Ajuta pe d-rul primar la o operație, când niște puroia primejdios, ținând din rana bolnavului, i-a intrat lui Bazy în ochiu. Trebuia să-și spele și dezinfecteze pe dată ochiul, dar, decât părăsea pe bolnavul operat, muria acesta. Bazy și a făcut datoria până la capăt și pe urmă s'a dezinfectat; dar peste câteva zile a trebuit să-și scoată ochiul. Președintele Republicii aflând acest fapt de vitejie, a decorat pe Bazy cu legiunea de onoare, căci e tot atâta vitejie a-și face datoria într'un spital ca și pe câmpul de război.

— Un vulcan stins din timpuri imemorabile își reîncepe activitatea. Se anunță din New York că tot litoralul Nord-West al Statelor-Unite americane a început dela 12 Ianuarie st. n. să se zgudue.

Mari pogoabe a pricinuit la Port-Tocensend unde ferestrele caselor s'au spart, au căzut tavanele, s'au rupt conductele de apă, inundând casele.

Muntele Baker, un vulcan stins, a reînceput să arunce coloane de foc.

— Indoială veșnică. O revistă medicală, din America, în care se tratează boalele de creeri, povestește un caz de tot curios. Un contabil dintr'o librărie se izomora de o muncitoare tânără. Adorata lui dupăcum îi mărturisea lui, aromenea îl iubea, contabilul însă suferea de o indoială bolnăvicioasă, nu se putea convinge nici de cum de adevărul celor spuse de iubita lui și ar fi dorit să-și vadă în suflet.

În librărie se aflau multe cărți medicale, cari tractau despre psihicul omului. Tânărul duse pe rând acasă aceste cărți și începu să le studieze. Mult nu înțeleasă el din ce citea, pricepu numai atât, că aceea ce în limba comună se numește suflet, trebuie să-l căutam în creier.

De atâta amar desperat și indoială veșnică, precum și din cauza studierii cărților medicale, ermanul său înnebuni.

Astăzi toamnă făcu o excursie din Chicago cu iubita lui, într'o provincie apropiată. Descinseră într'un mic hotel. Când fata adormi, tânărul îi sparse cranial fetei cu un olocan, așa că-și ieșiră creierii. Assisul apoi examină toată noaptea creierii, cu un microscop pe care-l cumpărase din Chicago. Dimineața se duse plângând la proprietarul hotelului și-i povesti cu desperare, că înzădar și-a omorât iubita, căci tot n'a putut afla dacă și ea l-a iubit sau nu. Nenorocitul fu deținut, dar în curând îl internează într'o casă de alienați, de unde cine știe dacă va mai scăpa vre-odată.

— Mare cutremur în Asia mică. Ziarele turcești spun că la ministerul de Interne s'a primit o telegramă zicând că la Phokia cutremurul a distrus 679 case.

Ministrul a trimis 200 lire într'ajutor.

Știri despre pogobele cutremurului în alte părți lipsesc.

— Pentru Messina. La opera din Paris se va da la 21 Ianuarie o mare reprezentație de gală în folosul victimelor din sudul Italiei.

Trupa dela Scala din Milano, compusă din 400 de persoane, va cânta opera Vestala de Spontini. Un loc va costa 100 de lei. Se credea că reprezentația va da 130.000 lei.

— O grevă.. nostimă. Ziarul Le Matin povestește niște lucruri foarte importante despre o grevă destul de nostimă. De data asta, greva n'a provenit dintre conflictul care se ivește de obicei între capital și muncă; în această grevă sunt amestecate toate clasele. Greviștii sunt lucrători, negustori, rentieri, toți consumatori cinstiți și liniștiți, consumatori de gaz. Abonații la gazul aerian din târgușoarele și satele Javisy, Ablon, Athis, Savigny-sur Orge, Dravell, etc în total 11 comune, au închis pur și simplu robinetele dela becurile de gaz.

De vre-o câteva luni, acești consumatori cereau reducerea prețului dela 80 bani la 20 bani metrul cub de gaz aerian. Greviștii au ținut întreniri, au lipit afișe prin locuștii lor, au ținut dis-

curzuri înfăcărto și, în sfârșit, s'a declarat greva în contra companiei de gaz franco-belgiene, cu reședința la Javisy.

Nostim e lucrul că printre greviști se găsește și Argeliès, primar în Javisy și deputat al departamentului Seine-et-Oise. Este un foarte frumos exemplu de solidaritate. Luminările și lamparele cu petrol au început să funcționeze pretutindeni, chiar în localul primăriei din Javisy, care are contract cu societatea franco-belgiană de gaz aerian.

Se face mult haz în Franța de această curioasă grevă, unică în felul ei.

— În loc de mulțămită specială. Mulțămesc din inimă pe calea acestora tuturor acelor preastimați domni și prieteni, cari au avut bunăvoința de a-mi gratula cu ocaziunea, avansării mele de primcomisar montan al districtului montan (com. Caras-Severin, Torontal, Timiș, și Baciu-Bodroguului) al Oraviței.

Oravița, la 23/1 1909 st. n. Cu toată stima: Inginer et jur. Dr. Ion Cotiofan.

— Biblioteca academiei române. În anul 1908 s'au consultat 27 864 volume și broșuri tipărit de către 9009 cetitori; 2601 manuscrise, 33410 documente, 840 cărți vechi (1508—1830) au fost comunicate la 1596 cetitori.

Colecțiunile Bibliotecii au sporit în acest an cu 4835 volume și broșuri, 3068 numere de reviste române, 1914 reviste străine, 35 atlase și hărți, 81 stampe și portrete, 728 volume manuscrise, 111 fotografii, 1 albumuri, 10 453 foi volante, 53 note muzicale și 55 poezii, medalii etc.

Biblioteca e deschisă în fiecare zi de lucru pentru cărțile tipărite dela 8 dimineața până la 6 seara, pentru manuscrise și documente dela 8 la 12 și dela 1 la 6.

x Colonia agricolă »Millealun« din Nagyö.z, comit. Torontal, celor interesați le servește gratis și franco cu catalog mare ilustrat cu adrese artistice în limba română, germană, sârbă și maghiară precum și cu descrieri și explicații cu privire la plantațiile noi de vie și pentru manipularea ei. 100 buc. dela 70 cruceri în sus.

x Prea onoraților preoți și curatori bisericesti le atragem atențiunea asupra firmei Szubotha Sándor din Timișoara (Belváros în fața otelului Hungaria), care există deja de 25 de ani și unde să găsească recvizite bisericesti de tot felul, de cea mai bună calitate și pe lângă cele mai ieftine prețuri.

x Ori cui îi plac rufele spălate albe ca zăpada și căutate cu lustru; dar mai mult ne plac dacă prin spălat nu se srică rufe. De aceea îndemnăm pe on. cetitori să nu-și dea rufe în orice spălătorie ci numai în fabrica de spălat Kristály din Cluj, Ardeal unde spălătura și oălcatul se face cu cea mai mare îngrijire de către persoane experte, mai ieftin ca ori unde și cena încearcă odată va rămânea clientul permanent al fabricii.

Ultime informațiuni.

Ședința Camerei.

— Prin telefon. —

Breșta. Ședința s'a deschide la ora 10^{1/2}. Preșidează Jusih. — Înainte de ședința Wekerle a avut o convorbire mai lungă cu Jusih, care se va duce Marți, în audiență, la Viena. —

Bozoky Arzád își argumentează proiectul despre banca autoromă, pe care l-a înaintat cu 3 zile înainte. Proiectul nu se primește. Săciul Nagy György cere ca guvernul Fejérváry să fie pus sub acuză. Propunerea aceasta se va debata în ședința dela 30 Ian. — Se continuă apoi discuția asupra reformei dărilor. Somogyi vorbește pentru, Polonyi contra. În cursul

vorbirei sale, Polonyi critică aspru guvernul arătând pe rând toate defectele proiectului.

Jusih și Andrassy.

Azi a avut loc, pe coridoarele camerei, tâmplare penibilă. Andrassy vorbea înaintea grup de deputați kosuthiști, despre banca co. Jusih, trecând pe lângă el, i-a răspuns: Asta tot e prea mult. Nu-i destul astfel de convingeri, mai și agiți pentru el că-i șez, am să mă duc și eu în partidul național, să agiți pentru banca națională.

Andrassy: Încearcă. Să vedem...

Adunarea dela Grabaț.

Din Grabaț (în Bănat) se vestește că a avut loc o adunare de popor ge împotriva votului plural.

În fața unui mare număr de țărani dl Victor Orendi Hommenau, a declarat ieste aderentul partidului naționalist și spus că primește mâna frățescă de la tuturor celor ce luptă pentru votul versal.

A mai vorbit șeful socialist Iulius F din Timișoara și țărânul Albert Ste criticând guvernul unguresc cu violență.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budape

Budapesta, 17 Ianuarie 1

INCHEIEREA LA 1 ORĂ AL JURN.:

Orza pe Aprilie 1908 (100 kg.)	35 04 — 25 04
Șterc pe Aprilie	19 96 — 19 96
Cămin pe mai	14 44 — 14 44
Ovăz pe Aprilie	16 93 — 17 —

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost ur

Orza nou

De Tira	25 K. 55 — 26 K.
Din comitatul Albe	25 » 52 — 25 »
Ce Peșta	25 » 35 — 26 »
Șandness	25 » 40 — 26 »
De Bacsa	25 » 45 — 25 »
Șecară	20 » 10 — 20 »
Orzul de nutreț, calit. I.	16 » 10 — 16 »
» de calitatea II.	15 » 70 — 16 »
Ovăz de	I. 17 » 25 — 17 »
»	II. 16 » 95 — 17 »
Cămin	13 » 80 — 14 »

Redactor responsabil Constantin Savu

Editor proprietar George Nichiu.

Mamele lăptoase

prin întrebuintarea Emulsiunii SCOTT își m și îmbogățesc efectul lăptării.

Eșofarea încetează,

iar copilul se face mai trandafiriu vesel și mai plin de viață decum înainte.

În oricare stadiu critic al materii

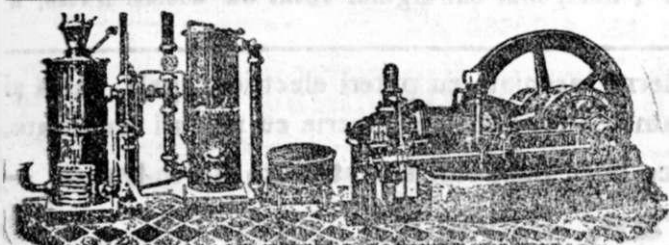
Emulsiunea SCOTT

dă putere, curaj și mai e și de-un plăcut și ușor mistuibilă.

Prețul unui flacon veritabil 2 cor. 50

De vânzare în toate farmaciile.

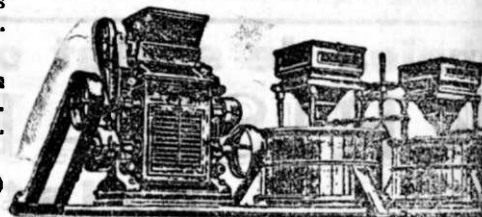
La cumpărarea Emulsiunii a se lua seamă la marca metodului SCOTT — care este pes

Motoare de gaz aerian, de încălzit cu cărbuni de lemn, cocs și cărbuni buni, cel mai leffin mijloc, fără fum, miros și pericol. Consumarea pe oră de 0.8—2 fileri și putere de un cal.

Motoare de benzină și locomobile de benzină cu cele mai favorabile condiții de plată și cu garanțiunea mai mare. Construire de moară după sistemul cel mai bun.

TIVADAR HOFFMANN
inginer mecanic antreprenor de clădiri de moară, în (Szeged)
Seghedin.

La Librăria „TRIBUNEI”

se mai află de vânzare următoarele cărți :

Biblioteca Socec.

	Cor.	plus	20 fil.	porto
Agri-Tudose, tipuri și moravuri de Delavrancea	3	—	—	—
Antica, de Delavrancea	2	—	10	—
Crăziții, de Delavrancea	1	50	10	—
de ani, amintiri, de Aristizza Romanescu	5	—	30	—
Cartea Românilor în chipuri și icoane de N. Iorga	2	50	20	—
Cherchez-le din Extremul Orient, schițe de N. Iorga	1	50	10	—
Cherchez-le, roman de Ludovic Dauș	2	50	30	—
Cherchez-le, poezii de H. C. Lecca	3	—	10	—
Cherchez-le, de Caragiale	3	—	20	—
Cherchez-le și Idile, 1883—1890 de G. Coșbuc	3	—	10	—
Cherchez-le, de St. O. Iosif	1	50	5	—
Cherchez-le, comedie în 3 acte de D. Anghel și St. O. Iosif	1	—	10	—
Cherchez-le, de J. B. Hétrat	2	50	10	—
Cherchez-le, comedie antică într'un act de M. Eminescu	1	—	10	—
Cherchez-le, ediția X-a de M. Eminescu	1	50	10	—
Cherchez-le, de Eugen Lovinescu	1	80	10	—
Cherchez-le, căsnicie, comedie în 3 acte de G. C. Ursachy	3	50	10	—
Cherchez-le, nuvele și impresii de A. Vlahuță	2	50	10	—
Cherchez-le, dincolo de moarte, de Const. I. A. Nottara	3	—	10	—
Cherchez-le, de I. A. Basarabescu	2	—	10	—
Cherchez-le, proverbele Românilor, ediție populară, extrase din colecția I. Zanne	2	50	20	—
Cherchez-le, de Nestor Urechia	2	50	10	—
Cherchez-le, dramă în 5 acte, după rom. „Astra” de C. Sylva, de N. R. Niger	2	50	10	—
Cherchez-le, cu rîd, tu rîzi, el rîde, de G. Ranetto	2	—	10	—
Cherchez-le, noua carte de bucată din bucătăria tuturor popoarelor civilizate, lucrată de d-na L. I. S.	3	50	30	—
Cherchez-le, călăuză stăpânului de Nicolăescu și G. Stoinescu	3	—	20	—
Cherchez-le, cercare de Terminologie, de Frederic Damé	2	—	30	—
Cherchez-le, călătoriile lui Guliver, trad. de R. D. Rosetti	1	50	10	—
Cherchez-le, povești de pretutindeni, traduceri cu ilustrații de Virgil Caraiivan	2	—	10	—
Nr. 1. Poveștile Peșelui de Carmen Sylva	—	95	10	—
Nr. 2. Nuvele, de Mircea C. A. Rosetti	—	95	5	—
Nr. 3. Poezii populare ale Românilor, partea I de V. Alexandri	—	95	10	—
Nr. 4. Poezii populare ale Românilor, partea II de V. Alexandri	—	95	10	—
Nr. 5. Păcatele tineretelor, amintiri din junețe de Const. Negruzzi	—	95	10	—
Nr. 6. Poezii alese, doine, de Vasile Alexandri	—	95	10	—

Biblioteca „Minervei”.

	Cor.	plus	10 fil.	porto
Poveștile unchișului sfânt de P. Ispirescu	1	50	—	—
Legende sau Basmele Românilor, vol. I de P. Ispirescu	2	50	20	—
Legende sau Basmele Românilor, vol. II de P. Ispirescu	2	50	20	—
Taina a șasea de Ion Gorun	1	50	10	—
Fete... de I. Manolache Holda	1	50	10	—
Rouă și brumă de Carol Serob	3	—	10	—
Novele, povestiri (opere complete) de I. L. Caragiale	1	50	10	—
Momente, schițe, amintiri (opere complete) de I. L. Caragiale	2	—	20	—
Teatru (opere complete) de I. L. Caragiale	2	—	20	—
Fiziologia vegetală de profesor N. Moiescu	3	—	20	—
Rutenizarea Bucovinei de Un bucovinean	3	50	30	—
Verbe înțelepte, culese de Aurel C. Popovici	1	50	10	—
Le Français Parlé de Ludovic Leist	2	50	10	—

Biblioteca „Minervei” à 50 fil. Nr. + 5 fil. porto.

- Nr. 1. Duduia Margareta, ediția II de M. Sadoveanu.
- Nr. 2. Guvernatorul, nuvelă de Leonid Andreiew, tradus de Sandu Aldea.
- Nr. 3. Nuvele de L. Andreiew, tradus de Sandu Aldea.
- Nr. 4. Carmen, povestire de Prosper Mérimée, tradus de R. Baltac.
- Nr. 5. Proza literară de M. Eminescu.
- Nr. 6. Poezii postume de T. Robeanu, cu o prefață de N. Iorga.
- Nr. 7. Scrisori din moara mea, de Alfonse Daudet, trad. de N. Pandelea.
- Nr. 8. Istoria vieții mele, de Teodor Vărnăv.
- Nr. 9. Spiru Călin, de Ioan Slavici.
- Nr. 10. În Livadă, sfaturi pentru cultura pomilor de I. Rossignon.
- Nr. 11. În slujba adevărată, traducere din rusește de Dr. I. Dușcian.

Biblioteca scriitorilor români.

	Cor.	plus	20 fil.	porto
Teatru (opere complete) de V. Alexandri	1	50	—	—
Teatru vol. III (opere complete) de V. Alexandri	1	50	20	—
Teatru vol. IV (opere complete) de V. Alexandri	1	50	20	—
Teatru vol. V (opere complete) de V. Alexandri	1	50	20	—
Teatru vol. VI (opere complete) de V. Alexandri	1	50	20	—
Opere complete, vol. I de Al. I. Odobescu	1	50	20	—
Opere complete, vol. II de Al. I. Odobescu	1	50	20	—
Legende sau Basmele Românilor vol. I de P. Ispirescu	1	50	20	—
Istoria Românilor sub Mihaiu-Vodă-Viteazului de N. Bălcescu	1	50	20	—
Poezii populare ale Românilor, de V. Alexandri	1	50	10	—
Ciocoii vechi și noi de Nic. Filimon	1	50	10	—
Versuri și proză de Gr. Alexandrescu	1	25	10	—
Proza, opere complete de C. Negruzzi	1	50	20	—
Poezii și proze, opere complete de Nicolăoanu, Cârlova și Stamati	1	50	20	—
Poezii, opere complete de Dim. Bolintineanu	1	50	20	—
Opere complete, ediția II de Ion Creangă	1	50	20	—
Literatură populară, opere complete de M. Eminescu	1	50	10	—
Scrieri politice și literare (1870—1877) de M. Eminescu	2	—	20	—

Procurați

dela librăria „TRIBUNEI”

Arad, str. Deák Ferencz 20

„Cantorul Bisericesc”

aranjat de

GEORGE BUJIGANU

învăț. în Deliblata.

Cel mai practic op bisericesc, cea mai bogată antologie a cântărilor bisericești la români.

Indispensabila lui necesitate o documentează înțala cu care a trecut prima ediție în un an 1000 exemplare.

Opul să extinde pe 444 pag. octav mare, pe 2 coloane, litere latine, tipar roșu-negru. Cuprinde rînduielele tuturor sărbătorilor de peste an, precum și tipul bisericesc. Op aprobat de consistor!

Legătură artistică, confecționat la prima compactorie din Budapesta.

Prețul unui exemplar broșat 10 cor. legat în pânză frumos aurit 12 cor., legătură lux 1/2 piele 14 cor. Lux nu se mai află, numai după comanda specială bucată 16 cor. plus porto postal 60 fil.

Fiecare exemplar e provăzut cu scuti-toare (tock).

Întrebuințarea „Cantorului Bis.” dispensează pe toate celelalte cărți bisericești, ca: mineiul, triodul, penticostarul, molitvelnicul etc.

Pe table e gravată sfânta Treime și cei 4 evangeliști, după Smigelschi.

Raritate bisericească, mai 200 exemplare de vânzare.

Cel mai frumos dar de sărbători bisericilor și specialiștilor bisericești.

Administrația tipografiei și librăriei „Tribunei”.

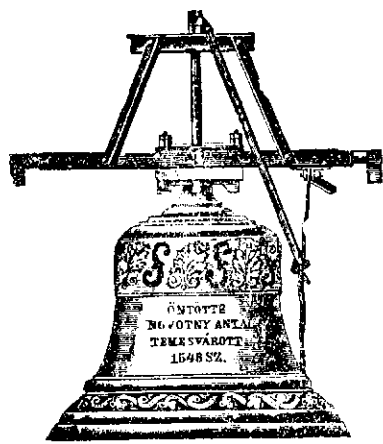

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alu
ANTONIU NOVOTNY - FABRIC. - **TIMIȘOARA**

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul înainte cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, eari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. Preț-couranturi ilustrate gratis.

Un candidat de advocat

cu praxă bună

afliă imediat aplicare pe lângă cor favorabile în cancelaria subscrip

Dr. Octaviu Pavel
Bethlen (com. Szolnok-B)

Caut

de 1 Februarie n. o chilie cu separată, aranjată frumos la o fațeligență. Rog a fi avizat la adresa

Lengyel Testy
Andrássy-tér

Prima fabrică pentru slefuitul sticlei, pentru lucrări artistice de sticlărie și fabrică de oglinzi din sudul Ungariei

Arad V, Pécskaí-ut 17. Telefon 525.

și-a pus în funcțiune uzinele sale în ziua de 21 Oct. 1908.

Efectuește repede și ieftin comenzile următoare:

Oglinzi slefuite sau simple, lucrări de sticlărie artistică încadrate în așamă pentru instalații de vitrine, geamuri călite, oglinzi de Veneția. Lustruirii — de oglinzi vechi cu prețuri moderate. —

Premiile

revistei ilustrate pentru literatură și artă

„Luceafărul”

Apare de douăori pe lună cu colaborarea celor mai de seamă scriitorilor rom.

Anul al VIII-lea. Red. și adm. Sibiu (Nagyszeben) Schewisgasse.

Abonament:

1 an 12 cor. (România 16 cor.) Ed. de lux: 1 an 20 cor. (Rom. 25 cor.)
6 luni 6 » 8 » » » 6 luni 10 » » 13 »
Pentru preoți săraci, învățători și studenți: 1 an 8 cor. (Rom. 14 cor.)

Abonaților cari vor plăti abonamentul pe un an întreg, până la 1 Februarie 1909 li-se acordă următoarele premii:

1. Abonaților la ediția de lux sau cu 12 cor. (Rom. 16 cor.): trei volume pe ales dintre cele înșirate la vale sau «Iliada» lui Homer, trad. în versuri de G. Murnu (cu ilustrații).

2. Abonaților cu 8 cor. (Rom. 14 cor.): două volume pe ales sau «Iliada» cu prețul de 1 cor. 50 fil. în loc de 4 cor.

Volumele amintite sunt: 1. Agârbiceanu »Dela Țară«. — I. Ciocârlan »Traiul nostru«. — Z. Bârsan »Ramuri«. — A. Ciura »Icoane«. — O. Goga »Poezii«. — I. Bârseanu »Primele versuri«. — M. Curțan »Poezii«. — E. Farago »Versuri«. — I. Slavici »Mara«. — M. Gorkij »Nuvele«. — A. O. Maior »Biblioteca Copiilor» (vol. II sau III). »Coșbuc György költeményei«, trad. în limba maghiară.

Pentru cheltuieli de postă sunt a se adăoga 50 fleri.

Prăvălie nouă de obiecte de argint de China!

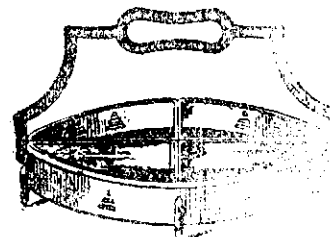
Kolozsvár, Mátyás Király-tér 9

(fosta prăvălie de bijuterii a lui Nagy József).

Aduce la cunoștința on. public, că am deschis o

prăvălie de obiecte de argint de China

corespunzătoare cerințelor timpului modern. Țin un mare deposit permanent de tacâmuri, tave, jardiniere, cabare, coșuri și tot felul de obiecte de lux, fascicul cel mai modern. Țin mare deposit din obiectele de Berndorf și Szandrick, tot asemenea obiecte optice. Solicit part. on. public, Cu stimă

Feuerstein Herman

în Cluj (Kolozsvár)
Mátyás Király-tér nrul 9.

— Prețuri solide. —
Preț-curent gratis și free.
Comandele în provinciile se săvârșesc prompt și solid.

Cea mai mare școală de viață de viață

sub supravegherea statului este

Colonia agr. MILLENIUM
din Nagyösz
com. Torontal.

Cuprinde 500 jug. cat. Deposit de mai multe milioane. Catalog de prețuri gratuit.

CUMPARARE DELA COL. AGRIC. MILLENIUM.

CUMPARARE — DIN ALT LO

KATZKY ANTAL

atelier mecanic de mașini de cusut și biciclete

Temesvár, Belváros Lonovics-u. 6 sz. (Intrarea prin partea str. Jenő Söhercz)

Se angajază să repare și să procure mașini de cusut, mașini de împletit ciorapi, biciclete motoare, automobile, motofoane și mașini de scris, precum sonerii electrice și repararea telegrafelor de casă și introducerea lor.

Ține în deposit mașini de cusut vechi și biciclete, tot așa gramofone și părți separate de mașini de cusut și biciclete.

Mare asortiment în plăci românești pentru gramofone cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Preț-curent gratuit și porto franco.

